

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертацію Кондратюка Дмитра Олександровича
«Сучасні балети на музику українських композиторів як тексти культури
(на прикладі творчості «Київ Модерн-балету»),
подану на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань
03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 034 «Культурологія»**

Упродовж майже двох десятиліть «Київ Модерн-балет» посідає роль флагмана українського сучасного хореографічного мистецтва, не припиняючи активну діяльність в часі війни, зокрема, в останні три з половиною роки. Його творчість виходить за межі вузькофахового впливу, сягає ролі вагомого чинника українського культуротворення, що зумовлює необхідність глибшого наукового вивчення цього явища.

Сьогодні можна говорити про наявність розриву між багатим емпіричним матеріалом (вистави «Київ Модерн-балету») та рівнем його науково-теоретичного осмислення, що свідчить про вагомість обраної теми.

У сучасних умовах особливої актуальності набуває науковий аналіз явищ українського мистецтва, серед яких «Київ Модерн-балет» посідає чільне місце як важливий елемент національно-культурного розвитку. Представлене дослідження розширює обрії вітчизняного культурологічного та мистецтвознавчого дискурсу, продовжує традицію міждисциплінарного підходу, що є характерною ознакою сучасного гуманітарного знання у світі.

Матеріал дисертації викладено логічно, послідовно, грамотно.

Позитивно, що автор залучає широкий спектр фундаментальних та новітніх розробок з проблем тексту культури, вводячи предмет дослідження до кола культурологічного та філософського дискурсу. Теоретико-методологічне підґрунтя дисертації базовано на працях філософів, культурологів, мистецтвознавців, що розглядали проблеми знаку, символу, тексту, інтерпретації, семіотики тощо: класичні праці Р. Барта, Г.-Г. Гадамера, П. Рікера тощо, праці сучасних дослідників Р. Демчук, В. Калюжного, О. Колесник,

О. Левченко, І. Юдіна-Ріпуна тощо. Важливо, що для розкриття окремих аспектів історії та теорії культури і мистецтва, пов'язаних з проблематикою дослідження залучено праці вітчизняних та зарубіжних істориків, філософів, культурологів та мистецтвознавців Д. Антоновича, С. Безклубенка, Й. Гейзинги, М. Загайкевич, О. Клековкіна, П. Паві, Г.-Т. Лемана. Це свідчить про масштабність дослідницького світогляду здобувача.

Серед позицій наукової новизни найважливішими вважаю уточнення поняття «текст культури» крізь призму балетного мистецтва, аналіз балетів на музику українських композиторів у репертуарі «Київ Модерн-балету» крізь призму концепту «текст культури», введення до наукового обігу нових матеріалів.

Практична значущість для наукового, освітнього, мистецького простору є незаперечною.

Представлена праця Д. О. Кондратюка є самостійною та завершеною, відповідає вимогам, що висуваються МОН України до дисертацій на здобуття доктора філософії, зокрема до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (зі змінами). Порухень академічної доброчесності не виявлено.

Наукові статті та апробаційні матеріали здобувача відбивають основні положення дисертації, за кількістю та якістю відповідають вимогам до публікацій.

У процесі аналізу дисертації виникла необхідність висловити зауваження.

1. Попри наявність у дисертації фундаментального методологічного підґрунтя, обмежено залучено праці естонського культуролога Юрія Лотмана, одного з провідних розробників семіотичної теорії тексту культури.

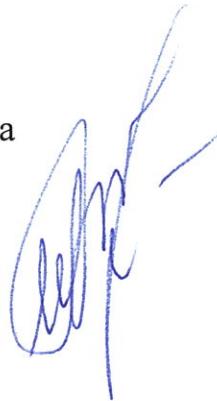
2. На сторінках дисертації Ви засвідчуєте, що «Київ Модерн-балет» оминає тенденцію документалізації театрального простору (на сторінці 124 дисертації та у сьомому висновку), що стало провідною тенденцією сценічного простору України в часі війни. У такій ситуації, чи можна вважати вистави «Київ Модерн-балету» текстами сучасної культури?

Викладені зауваження носять дискусійний характер та не впливають на загальну позитивне враження від дисертації, вагомість її внеску у розбудову вітчизняного культурологічного та мистецтвознавчого дискурсу.

Грунтуючись на проведеному аналізі дисертації та публікацій здобувача, можна стверджувати, що дослідження Дмитра Олександровича Кондратюка «Сучасні балети на музику українських композиторів як тексти культури (на прикладі творчості “Київ Модерн-балету”)» відповідає спеціальності 034 «Культурологія» та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), а автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за вказаною спеціальністю.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри хореографічного мистецтва
Київського національного університету
культури і мистецтв

Ірина ГУТНИК

